

FINANSIRANJE MERA ENERGETSKE EFIKASNOSTI U JEDINICMA LOKLANE SAMOUPRAVE

Pripremljeno za:

Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

Pripremljeno od strane:

ENEPLUS

Jun 2018. godina

Sadržaj

1	Vrste finasiranja mera energetske efikasnosti u jedinicama lokalne samouprave	3
2	Finansiranje mera energetske efikasnosti od strane viših nivoa vlasti (republika, pokrajna).....	4
2.1	Kancelarija za upravljanje Javnim ulaganjima Republike Srbije	4
2.2	Ministarstvo rударства i energetike: budžetski fond za energetsку efikasnost.....	5
2.3	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja	10
2.4	Pokrajinski sekretariat za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj.....	11
2.4.1	Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata štedljive rasvete	11
2.4.2	Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata korišćenja solarne energije za pripremu tople potrošne vode u objektima javne namene	13
2.4.3	Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata za korišćenja biomase za proizvodnju toplotne energije u javnim ustanovama	15
2.4.4	Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje izrade elaborata energetske efikasnosti u javnim ustanovama.....	17
2.4.5	Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata primene toplotnih pumpi za zagrevanje/hlađenje objekata javne namene	18
2.5	Pokrajinski sekretariat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice.....	20
2.6	Uprava za kapitalna ulaganja Autonomne pokrajine Vojvodine	21
3	Finasiranje mera energetske efikasnosti u jedinicama lokalne samouprave putem bankarskih kredita	22
3.1	Banke koje nude kredite za energetsку efikasnost lokalnim samoupravama, javnim preduzećima	24
3.1.1	Komercijala banka A.D. Beograd	24
3.1.2	Procredit banka	25
3.2	Banke koje nude kredite za energetsku efikasnost za fizička i pravna lica	26
3.2.1	Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka AD Beograd	26
3.2.2	Banca Intesa akcionarsko društvo Beograd.....	27
3.2.3	Erste bank A.D. Novi Sad	28
3.2.4	Halkbank akcionarsko društvo Beograd	29

1 Vrste finasiranja mera energetske efikasnosti u jedinicama lokalne samouprave

Projekti unapređenja energetske efikasnosti se u jedinicama lokalne samouprave mogu finansirati:

- 1) sredstvima iz lokalnih budžeta, putem konkursa (ministarstva, sekretarijati,...), inostranih donacija
- 2) putem bankarskih kredita ili
- 3) posredstvom javno privatnog partnerstva.

Upravo je i ovaj redosled najoptimalniji za svaku lokalnu samoupravu, ali je finansijska situacija takva da veliki broj lokalnih samouprava ne može usled ograničenih finasija da izdvoji u svom budžetu sredstva za finansiranje projekata unapređenja energetske efikasnosti. I pored obaveze da se u lokalnim programskim budžetima definiše programska stavka br.17 Energetska efikasnost i obnovljivi izvori energije, nje često i nema ili je predviđena neka simbolična vrednost sa kojom se ne mogu realizovati ozbiljinje investicije. Veliki broj lokalnih samouprava je već prezadužen tako da nisu podobni kod banaka za nove kredite. U situaciji hroničnog nedostatka finansija u lokalnim budžetima, nemogućnosti kreditnog zaduženja, pred lokalnom samoupravom ostaje jedina opcija realizacija projekta putem javno privatnog partnerstva. Ili pak da se ne čini ništa i ostane loše stanje po pitanju energetske efikasnosti koje se ne preduzimanjem mera može samo pogoršati.

Posebna teškoća sa kojom se susreću lokalne samouprave je obezbeđenje finansija za sufinansiranje projekata, jer se na gotovo svim konkursima zahteva određeni procenat sufinasiranja (minimalno 20%) a i to je ujedno i jedan od kriterijuma za rangiranje. Ako se tome doda da je obaveza lokalnih samouprava plaćanje PDV-a onda dolazimo do popriličnog procenta finansijskih sredstava koje treba da obezbede lokalne samouprave.

2 Finansiranje mera energetske efikasnosti od strane viših nivoa vlasti (republika, pokrajna)

Finansiranje mera energetske efikasnosti od strane viših nivoa vlasti (republika, pokrajna) U Republici Srbiji je najčešće incirano od strane sledećih institucija:

- Kancelarija za upravljanje Javnim ulaganjima Republike Srbije
- Ministarstvo rударства i energetike: budžetski fond za energetsку efikasnost
- Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
- Pokrajinski sekretarijat za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj
- Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice
- Uprava za kapitalna ulaganja Autonomne pokrajine Vojvodine

2.1 Kancelarija za upravljanje Javnim ulaganjima Republike Srbije

Kancelarija za upravljanje javni ulaganjima je poslednjih godina preko Programa obnove i unapređenja objekata javne namene u javnoj svojini u oblasti obrazovanja, zdravstva i socijalne zaštite realizovala brojne projekte u kojima je dominantan aspekt energetske efikasnosti. Nosioci realizacije ovog programa su nadležni državni organi, nadležni organi autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave. Kancelarija obavlja stručne, administrativne i operativne poslove za potrebe Vlade, koji se odnose na koordinaciju realizacije projekata obnove i unapređenja objekata javne namene u nadležnosti Republike, autonomne pokrajine ili jedinice lokalne samouprave u smislu prikupljanja podataka o postojećim i planiranim projektima i potrebama obnove javnih objekata, procene potreba i opravdanosti predloženih projekata, utvrđivanje prioriteta, koordinaciju postupaka javnih nabavki, izvršenja ugovornih obaveza i plaćanja kao i druge poslove određene zakonom ili odlukom Vlade. Maksimalni iznosi nisu limitirani, projekti koje finansira Kancelarija za upravljanje javni ulaganjima ne zahtevaju sufinsaniranje.

Način predlaganja i merila za izbor projekata obnove i unapređenja objekata javne namene. Kancelarija upućuje poziv i instrukcije nosiocima mera za dostavljanje zahteva sa listom predloga projekata za obnovu i rekonstrukciju.

Kancelarija obrađuje i sistematizuje pristigle zahteve i dostavlja predloge projekata povremenom radnom telu, koje na predlog Kancelarije obrazuje Vlada. Radno telo dostavlja listu predloga Vladi na usvajanje, preko Kancelarije.

Prilikom određivanja dinamike realizacije projekta obnove i unapređenja objekata javne namene naročito se uzima u obzir sledeće:

-ekonomski opravdanost

- stanje objekta odnosno stepen oštećenja
- hitnost radova
- broj korisnika objekata javne namene
- stepen spremnosti projekta za realizaciju
- ravnomerna teritorijalna zastupljenost objekata
- stepen razvijenosti lokalne samouprave

Podnosioci zahteva čiji su projekti odobreni izrađuju projektnu i konkursnu dokumentaciju i dostavljaju je Kancelariji na procenu i kontrolu. Nakon izvršene kontrole i utvrđivanja opravdanosti Kancelarija obaveštava podnosioca zahteva da pristupi realizaciji projekta. Svi objekti koji se energetski saniraju preko Kancelarije za upravljanje javnim ulaganjima moraju biti "C" energetskog razreda ili boljeg.

Sredstva za realizaciju ovog programa se obezbeđuju iz međunarodne razvojne pomoći, finansijskih i nefinansijskih donacija i kredita.

<http://www.obnova.gov.rs/latinica>

2.2 Ministarstvo rudarstva i energetike: budžetski fond za energetsku efikasnost

Ministarstvo rudarstva i energetike jednom godišnje raspisuje javni poziv za dodelu bespovratnih sredstava iz budžetskog fonda za unapređenje energetske efikasnosti radi finansiranja projekata u oblasti efikasnog korišćenja energije. Ukupno bespovratna sredstva koja se dodeljuju u javnom pozivu iznose do 125 miliona dinara (2018. godina). Pravo na podnošenje prijava imaju jedinice lokalne samouprave koje mogu prijaviti samo jedan projekat unapređenja energetske efikasnosti. Projekti modernizacije sistema javnog osvetljenja finansiraju se najviše do 10.000.000,00 dinara od ukupno raspoloživih sredstava. Maksimalni iznos sredstava po projektu unapređenja energetske efikasnosti u Zgradama koji se isplaćuje iz sredstava Budžetskog fonda iznosi:

- 1) do 100%, a maksimalno 20.000.000,00 dinara za projekte u jedinicama lokalne samouprave koje se nalaze u devastiranim područjima;
- 2) do 70% od ukupne vrednosti projekta, a maksimalno 20.000.000,00 dinara za projekte u ostalim jedinicama lokalne samouprave.

Maksimalni iznos sredstava koji se isplaćuje iz sredstava Budžetskog fonda po projektu modernizacije sistema javnog osvetljenja iznosi do 20% od vrednosti projekta, a maksimalno 1.000.000,00 dinara.

Kriterijumi za izbor projekata jesu: 1) vrsta mere unapređenja energetske efikasnosti u skladu sa odeljkom I. Javnog poziva; 2) vrsta Zgrade; 3) sopstveno učešće u

finansiranju projekta izraženo u procentima; 3) razvijenost jedinice lokalne samouprave u skladu sa Uredbom o utvrđivanju jedinstvene liste razvijenosti regiona i jedinica lokalne samouprave za 2014. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 104/14); 5) korišćenje sredstava Budžetskog fonda u poslednje tri godine; 6) smanjenje instalisanog kapaciteta rekonstruisanog dela javnog osvetljenja za projekte modernizacije javnog osvetljenja. Projekti energetske efikasnosti koji se odnose na modernizaciju javnog osvetljenja se odvojeno ocenjuju od ostalih projekata.

Kriterijumi i elementi kriterijuma za ocenu projekata unapređenja energetske efikasnosti

Br.		Broj bodova	Maksimalni broj bodova
1	Vrsta objekta		15
1.1	Škole	15	
1.2	Predškolske ustanove	15	
1.3	Domovi zdravlja	15	
1.4	Drugi objekti od značaja za širu lokalnu zajednicu		
1.4.1	Druge zgrade namenjene zdravstvu i socijalnoj zaštiti	13	
1.4.2	Druge zgrade namenjene obrazovanju i kulturi	10	
1.4.3	Upravne zgrade i druge zgrade od značaja za širu lokalnu zajednicu	3	
2	Vrsta mere		40
	T - broj bodova prema vrstama mera M - maksimalni broj bodova prema vrstama mera koji se određuje na osnovu najviše vrednosti od kandidovanih projekata Bodovi se sabiraju za sve mere koje su obuhvaćene predloženim projektom (2.1-2.6)		40*T/M
2.1	Unapređenje termičkog omotača objekta: - ugradnja troslojnog stakla u fasadnu stolariju - ugradnja profila sa tri zaptivne gume u fasadnu stolariju - postavljanje termoizolacije od mineralne vune debljine više od 10 cm na spoljašnje zidove objekta - postavljanje termoizolacije: krova, tavanica iznad otvorenih prolaza, zidova i podova na tlu, kao i ostalih zidova prema negrejanom prostoru	20	
2.2	Unapređenje energetske efikasnosti zgrade za dva i više energetska razreda		10
2.3	Unapređenje termotehničkih sistema u objektu:		
2.3.1	Radovi na sistemu grejanja - ugradnja PLC za vođenje kotlarnice i podstanice - ugradnja daljinskog nadzora rada kotlarnice	10	

2.3.2	Ugradnja kotla na biomasu		10
	- prelazak sa korišćenja električne energije	10	
	- prelazak sa korišćenja čvrstog goriva	8	
	- prelazak sa korišćenja tečnog goriva	7	
	- prelazak sa korišćenja gasovitog goriva	5	
2.3.3	Ugradnja specijalnih vrsta kotlova		10
	- Ugradnja kotla za pirolizu drveta	10	
	- Ugradnja kotla na drvnu sečku	10	
	- Ugradnja kotla na gasovito gorivo	5	
	- Ugradnja kondenzacionog kotla na gasovito gorivo	10	
2.3.4	Povezivanje na daljinski sistem grejanja		5
2.3.5	Ugradnja centralne pripreme TPV		5
2.3.6	Ugradnja akumulatora toplice (rezervoari tople vode)		5
2.3.7	Ugradnja sistema nisko temperaturnog podnog grejanja u objektu		10
2.3.8	Ugradnja toplotnih pumpi za grejanje prostora ili PTV		15
2.4	Ugradnja solarnih kolektora za grejanje potrošne tople vode		15
	- površine kolektore preko 50 m ²	15	
	- površine kolektore od 15 do 50 m ²	10	
	- površine kolektore do 15 m ²	5	
2.5	Unapređenje, odnosno modernizacija sistema unutrašnjeg osvetljenja u zgradi		15
2.6	Ugradnja (Zamena) sistema za klimatizaciju sa invertorskom regulacijom		15
3	Sopstveno učešće u finansiranju projekta u finansiranju projekta izraženo u procentima		20
	T - udio sopstvenog učešće u finansiranju projekta u procentima M - maksimalno sopstveno učešće koje se određuje na osnovu najviše vrednosti od kandidovanih projekata	20*T/M	
4	Razvijenost jedinice lokalne samouprave u skladu sa Uredbom o utvrđivanju jedinstvene liste razvijenosti regionala i jedinica lokalne samouprave za 2014. godinu („Sl. glasnik RS“ broj 104/14)		15
4.1.	Devastirana područja	15	
4.2	4. stepen razvijenosti	10	
4.3	3. stepen razvijenosti	8	
4.4	2. stepen razvijenosti	5	
4.5	1. stepen razvijenosti	0	

5	Korišćenje sredstava Budžetskog fonda za unapređenje energetske efikasnosti RS		10
5.1.	Nisu korišćena sredstva u prethodne tri godine	10	
5.2	Korišćena sredstva u prethodne tri godine	0	
Ukupno maksimalni broj bodova			100

Kriterijumi i elementi kriterijuma za ocenu projekata modernizacije javnog osvetljenja

Br.		Broj bodova	Maksimalni broj bodova
1	Vrsta objekta		10
1.1	- osvetljenje saobraćajnica i pešačkih zona	10	
1.2	- dekorativno osvetljenja	5	
1.3.	- ostalo	0	
2	Vrsta mere		30
2.1	Ugradnja svetiljki*		
	sa sijalicama namenjenim za spoljno osvetljenje klase energetske efikasnosti A++	5	
	sa sijalicama namenjenim za spoljno osvetljenje klase energetske efikasnosti A+	0	
2.2	Zivotni vek sijalice više od 18.000 sati **	5	
2.3	Upravljanje sistemom u smislu smanjenja intenziteta osvetljenosti ili isključivanje u režimu smanjenog intenziteta saobraćaja	10	
2.4	Upravljanje sistemom u smislu smanjenja intenziteta osvetljenosti u noćnim satima	10	
3	Smanjenje instalisanog kapaciteta rekonstruisanog dela javnog osvetljenja za		15
	- više od 55%	15	
	- 35÷55%	10	
	- 25÷35%	5	
	- manje od 25%	0	
4	Sopstveno učešće u finansiranju projekta u finansiranju projekta izraženo u procentima		20

	T - udeo sopstvenog učešće u finansiranju projekta u procentima M - maksimalno sopstveno učešće koje se određuje na osnovu najviše vrednosti od kandidovanih projekata	20*T/M	
5	Razvijenost jedinice lokalne samouprave u skladu sa Uredbom o utvrđivanju jedinstvene liste razvijenosti regionala i jedinica lokalne samouprave za 2014. godinu („Sl. glasnik RS“ broj 104/14)		15
5.1.	Devastirana područja	15	
5.2	4. stepen razvijenosti	10	
5.3	3. stepen razvijenosti	8	
5.4	2. stepen razvijenosti	5	
5.5	1. stepen razvijenosti	0	
6	Korišćenje sredstava Budžetskog fonda za unapređenje energetske efikasnosti RS od strane JLS		10
6.1.	Nisu korišćena sredstva u prethodne tri godine	10	
6.2	Korišćena sredstva u prethodne tri godine	0	
Ukupno maksimalni broj bodova			100

*Ukoliko se ugrađuju svetiljke različitih klasa energetske efikasnosti, bodovanje će se vršiti srazmerno udelu u novo instalisanom kapacitetu

** Ukoliko se ugrađuju svetiljke sa različitim životnim vekom, bodovanje će se vršiti srazmerno udelu u novo instalisanom kapacitetu

<http://www.mre.gov.rs/latinica/index.php>

2.3 Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

Ministarstvo prosvete je uključeno u barem tri različita programa rekonstrukcije, koja između ostalog uključuju i unapređenje energetske efikasnosti u školama. Ovi programi su sledeći:

- Modernizacija školskih zgrada (finansiran iz kredita datog od Evropske investicione banke)
- Energetska efikasnost u javnim zgradama (finansiran iz kredita datog od KfW)
- Program koji finansira budžet Ministarstva prosvete

Putem Javnog poziva za podnošenje zahteva za dodelu finansijskih sredstava iz budžeta Republike Srbije za realizaciju investicionih projekata.

Program raspodele investicionih sredstava u Ministarstvu prosvete, nauke i tehnološkog razvoja obuhvata projekte izgradnje, dogradnje, nadogradnje, adaptacije, sanacije, rekonstrukcije, projekte investicionog i tekućeg održavanja zgrada i objekata ustanova osnovnog, srednjeg, višeg i visokog obrazovanja i ustanova učeničkog standarda.

<http://www.mpn.gov.rs>

2.4 Pokrajinski sekretarijat za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj

Ukupan iznos za raspodelu sredstava za pet konkursa u 2017 godini je iznosio 119.500.000,00 dinara

1. Sekretarijat dodeljuje sredstva za sufinansiranje projekata u iznosu od maksimalno 80% vrednosti investicije bez PDV-a;
2. Jeden podnositelj zahteva može da konkuriše samo sa jednim projektom;
3. Pravo učešća na konkursu imaju javne ustanove sa sedištem na teritoriji AP Vojvodine, čiji je osnivač Republika Srbija, Autonomna Pokrajina Vojvodina ili jedinica lokalne samouprave (opština/grad) sa teritorije AP Vojvodine;

Pokrajinski sekretar za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj rešenjem obrazuje posebnu konkursnu komisiju za pregled prijava sa priloženom dokumentacijom i izradu predloga za dodelu sredstava. Pokrajinski sekretar razmatra predloge Komisije za dodelu sredstava i donosi odluku o dodeli sredstava korisnicima. Odluka o dodeli sredstava korisnicima (rezultati konkursa) objavljuje se na zvaničnoj internet adresi Sekretarijata.

<http://www.psemr.vojvodina.gov.rs>

Pokrajinski sekretarijat za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj svake godine raspisuje više konkursa na koje mogu aplicirati jedinice lokalne samouprave iz Vojvodine i to:

2.4.1 Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata štedljive rasvete

Maksimalni iznos sredstava koja se dodeljuju po jednom projektu je do 4.000.000,00 dinara. Prilikom donošenja odluke o dodeli sredstava krajnjim korisnicima, vrši se bodovanje pristiglih prijava, uz primenu sledećih kriterijuma:

1. Ušteda električne energije u % na godišnjem nivou	
Godišnja ušteda \geq 70%	10 bodova
50% \leq Godišnja ušteda <70%	8 bodova
30% \leq Godišnja ušteda <50%	6 bodova
Godišnja ušteda < 30%	Prijave se neće razmatrati
2. Smanjenje emisije SO₂ u % na godišnjem nivou	
smanjenje \geq 70%	10 bodova
50% \leq smanjenje < 70%	8 bodova

30% ≤ smanjenje <50%	6 bodova
smanjenje < 30%	Prijave se neće razmatrati
3. Period povrata investicije	
Period povrata < 3 godine	10 bodova
3 godina ≤ Period povrata < 5 godina	7 bodova
5 godina ≤ Period povrata < 8 godina	4 boda
Period povrata ≥ 8 godina	Prijave se neće razmatrati
4. Visina traženih sredstava od Sekretarijata po Konkursu (maksimalno 80% od vrednosti investicije bez PDV-a)	
Tražena sredstva < 500.000,00 din.	10 bodova
500.000,00 din. ≤ Tražena sredstva < 1.500.000,00 din.	7 bodova
Tražena sredstva ≥ 1.500.000,00 din.	4 boda
5. Finansijska sposobnost javne ustanove - učešće preostalih sredstava potrebnih za realizaciju projekta (bez PDV-a)	
Učešće ≥ 40%	10 bodova
30% ≤ Učešće < 40%	7 bodova
20% ≤ Učešće < 30%	4 boda
Učešće < 20%	Prijave se neće razmatrati
6. Dosadašnje korišćenje sredstava iz budžeta Pokrajinskog sekretarijata (januar 2013. – januar 2017.)	
Nisu korišćena sredstva	10 bodova
Korišćena sredstva < 5.000.000,00 din.	7 bodova
5.000.000,00 ≤ Korišćena sredstva < 10.000.000,00 din.	4 boda
Korišćena sredstva ≥ 10.000.000,00 din.	0 bodova
7. Garantni rok svetiljki, sistema za upravljanje i pripadajuće opreme	
Garantni rok ≥ 7 godina	7 bodova
5 godina ≤ Garantni rok < 7 godina	4 boda
Garantni rok < 5 godina	Prijave se neće razmatrati
8. Broj radnih sati svetiljki	
A) Štedljiva unutrašnja rasveta	
Broj radnih sati ≥ 30.000	5 bodova
Broj radnih sati < 30 000	Prijave se neće razmatrati
B) Štedljiva javna rasveta	
Broj radnih sati ≥ 45.000	5 bodova

Broj radnih sati < 45 000	Prijave se neće razmatrati
9. Stepen razvijenost jedinice lokalne samouprave u kojoj se nalazi javna ustanova¹	
IV grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS ispod 60% republičkog proseka	10 bodova
III grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 60% do 80% republičkog proseka	8 bodova
II grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 80% do 100% republičkog proseka	6 bodova
I grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS je iznad republičkog proseka	4 boda

2.4.2 Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata korišćenja solarne energije za pripremu tople potrošne vode u objektima javne namene

Maksimalni iznos sredstava koja se dodeljuju po jednom projektu je do 3.000.000,00 dinara

Prilikom donošenja odluke o dodeli sredstava krajnjim korisnicima, vrši se bodovanje pristiglih prijava, uz primenu sledećih kriterijuma:

1. Specifična vrednost investicije izražena u din/KW	
Specifična vrednost ≤ 100.000,00 din/ kW	10 bodova
100.000,00 < Specifična vrednost ≤ 120.000,00 din/kW	8 bodova
120.000,00 < Specifična vrednost ≤ 140.000,00 din/kW	6 bodova
140.000,00 < Specifična vrednost ≤ 160.000,00 din/kW	4 boda
160.000,00 < Specifična vrednost ≤ 180.000,00 din/kW	2 boda
Specifična vrednost > 180.000,00 din/kW	Prijave se neće razmatrati
2. Finansijska ušteda u potrošnji električne energije i/ili fosilnih goriva u % na godišnjem nivou	
Ušteda > 40%	10 bodova
30% ≤ Ušteda < 40%	7 bodova
20% ≤ Ušteda < 30%	4 boda
Ušteda < 20%	Prijave se neće razmatrati
3. Tehnički kvalitet solarnih kolektora	
Garantni period ≥ 10 godina	10 bodova
7 ≤ Garantni period < 10 godina	8 bodova
5 ≤ Garantni period < 7 godina	6 bodova

Garantni period < 5 godina	Prijave se neće razmatrati
4. Period otplate investicije	
Period otplate < 6 godina	10 bodova
6 ≤ Period otplate < 8 godina	8 bodova
8 ≤ Period otplate < 10 godina	6 bodova
10 ≤ Period otplate ≤ 12 godina	4 boda
Period otplate > 12 godina	Prijave se neće razmatrati
5. Učešće sopstvenih sredstava podnosioca prijave (BEZ PDV-a)	
Učešće ≥ 40 %	10 bodova
30 % ≤ Učešće < 40 %	7 bodova
20 % ≤ Učešće < 30 %	4 boda
Učešće < 20 %	Prijave se neće razmatrati
6. Smanjenje emisije CO₂ u tonama na godišnjem nivou	
Smanjenje ≥ 30 tona	10 bodova
15 ≤ Smanjenje < 30 tona	8 bodova
5 ≤ Smanjenje < 15 tona	5 bodova
Smanjenje < 5 tona	1 bod
7. Dosadašnje korišćenje sredstava iz budžeta Pokrajinskog sekretarijata u poslednje 3,5 godine	
Nisu korišćena sredstva	10 bodova
Korišćena sredstva < 5.000.000,00 din.	7 bodova
5.000.000,00 ≤ Korišćena sredstva < 10.000.000,00 din.	4 boda
Korišćena sredstva ≥ 10.000.000,00 din.	0 bodova
8. Visina bespovratnih sredstava koja se traže od Pokrajinskog sekretarijata za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj (BEZ PDV-a)	
Tražena sredstva ≤ 1.000.000,00 din.	10 bodova
1.000.000 < Tražena sredstva ≤ 2.000.000 din.	7 bodova
2.000.000 < Tražena sredstva ≤ 3.000.000 din.	4 boda
Tražena sredstva > 3.000.000 dinara din.	Prijave se neće razmatrati
9. Stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave²	
IV grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS ispod 60% republičkog proseka	10 bodova

III grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 60% do 80% republičkog proseka	8 bodova
II grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 80% do 100% republičkog proseka	6 bodova
I grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS je iznad republičkog proseka	4 boda

2.4.3 Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata za korišćenja biomase za proizvodnju toplotne energije u javnim ustanovama

Maksimalni iznos sredstava koja se dodeljuju po jednom projektu je do 3.000.000,00 dinara

Prilikom donošenja odluke o dodeli sredstava krajnjim korisnicima, vrši se bodovanje pristiglih prijava, uz primenu sledećih kriterijuma:

1. Specifična vrednost investicije izražena u din/KW	
Specifična vrednost \leq 20.000,00 din/kW	10 bodova
20.000,00 < Specifična vrednost \leq 45.000,00 din/kW	7 bodova
45.000,00 < Specifična vrednost \leq 70.000,00 din/kW	4 boda
Specifična vrednost $>$ 70.000,00 din/kW	Prijava se neće razmatrati
2. Očekivana finansijska ušteda za troškove nabavke energenta u % na godišnjem nivou	
Ušteda $>$ 40%	10 bodova
30% < Ušteda \leq 40%	7 bodova
20% \leq Ušteda \leq 30%	4 boda
Ušteda $<$ 20%	Prijava se neće razmatrati
3. Učešće sopstvenih sredstava podnosioca prijave (BEZ PDV-a)	
Učešće \geq 40%	10 bodova
30% \leq Učešće $<$ 40%	7 bodova
20% \leq Učešće $<$ 30%	4 boda
Učešće $<$ 20%	Prijave se neće razmatrati
4. Stepen korisnosti kotla	
Stepen korisnosti \geq 90 %	10 bodova
80% \leq Stepen korisnosti $<$ 90 %	7 bodova
70% \leq Stepen korisnosti $<$ 80 %	4 boda
Stepen korisnosti $<$ 70 %	Prijave se neće razmatrati

5. Period otplate investicije	
Period otplate < 4 godine	10 bodova
4 ≤ Period otplate <8 godina	7 bodova
8 ≤ Period otplate < 12 godina	4 boda
Period otplate ≥ 12 godina	Prijava se neće razmatrati
6. Visina bespovratnih sredstava koja se traže od Pokrajinskog sekretarijata (BEZ PDV-a)	
Tražena sredstva ≤ 2.000.000,00 din.	10 bodova
2.000.000 < Tražena sredstva ≤ 3.000.000 din.	7 bodova
3.000.000 < Tražena sredstva ≤ 4.000.000 din.	4 boda
Tražena sredstva >4.000.000 dinara din.	Prijave se neće razmatrati
7. Dosadašnje korišćenje sredstava iz budžeta Pokrajinskog sekretarijata	
Nisu korišćena sredstva	10 bodova
Korišćena sredstva < 5.000.000,00 din.	7 bodova
5.000.000,00 ≤ Korišćena sredstva < 10.000.000,00 din.	4 boda
Korišćena sredstva ≥ 10.000.000,00 din.	0 bodova
8. Stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave³	
IV grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS ispod 60% republičkog proseka	10 bodova
III grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 60% do 80% republičkog proseka	8 bodova
II grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 80% do 100% republičkog proseka	6 bodova
I grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS je iznad republičkog proseka	4 boda

2.4.4 Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje izrade elaborata energetske efikasnosti u javnim ustanovama

Maksimalni iznos sredstava koja se dodeljuju po jednom projektu je do 350.000,00 dinara

Prilikom donošenja odluke o dodeli sredstava krajnjim korisnicima, vrši se bodovanje pristiglih prijava, uz primenu sledećih kriterijuma:

1. Učešće sopstvenih sredstava podnosioca prijave	
Učešće \geq 40 %	10 bodova
30 % \leq Učešće < 40 %	7 bodova
20 % \leq Učešće < 30 %	4 boda
Učešće < 20 %	Prijave se neće razmatrati
2. Dosadašnje korišćenje sredstava iz budžeta Pokrajinskog sekretarijata u poslednje 3,5 godine	
Nisu korišćena sredstva	10 bodova
Korišćena sredstva < 5.000.000,00 din.	7 bodova
5.000.000,00 \leq Korišćena sredstva < 10.000.000,00 din.	4 boda
Korišćena sredstva \geq 10.000.000,00 din.	0 bodova
3. Visina bespovratnih sredstava koja se traže od Pokrajinskog sekretarijata za energetiku, građevinarstvo i saobraćaj	
Tražena sredstva \leq 200.000 din.	10 bodova
200.000 < Tražena sredstva \leq 300.000 din.	7 bodova
300.000 < Tražena sredstva \leq 350.000 din.	4 boda
Tražena sredstva > 350.000 din.	Prijave se neće razmatrati
4. Stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave⁴	
IV grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS ispod 60% republičkog proseka	10 bodova

III grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 60% do 80% republičkog proseka	8 bodova
II grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 80% do 100% republičkog proseka	6 bodova
I grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS je iznad republičkog proseka	4 boda
5.Poštovanje ravnopravnosti	
10 bodova ravnopravno dele sve ustanove sa teritorije jedne jedinice lokalne samouprave.	
Broj bodova = 10 / broj prijavljenih ustanova sa teritorije Jedinice lokalne samouprave	Do 10 bodova
Broj bodova se zaokružuje na ceo broj.	
6.Značaj	
Značaj ulaganja u izradu elebaorata energetske efikasnosti za AP Vojvodinu	Do 10 bodova

2.4.5 Javni konkurs za dodelu bespovratnih podsticajnih sredstava za sufinansiranje realizacije projekata primene topotnih pumpi za zagrevanje/hlađenje objekata javne namene

Maksimalni iznos sredstava koja se dodeljuju po jednom projektu je do 5.000.000,00 dinara

Prilikom donošenja odluke o dodeli sredstava krajnjim korisnicima, vrši se bodovanje pristiglih prijava, uz primenu sledećih kriterijuma:

1.Specifična vrednost investicije izražena u din/KW (deo instalacije koji obuhvata topotnu pumpu i pripadajuću opremu u energani)	
Specifična vrednost ≤ 40.000,00 din/ kW	10 bodova
40.000,00 < Specifična vrednost ≤ 50.000,00 din/kW	8 bodova
50.000,00 < Specifična vrednost ≤ 60.000,00 din/kW	6 bodova
60.000,00 < Specifična vrednost ≤ 70.000,00 din/kW	4 boda
70.000,00 < Specifična vrednost ≤ 120.000,00 din/kW	2 boda
Specifična vrednost > 120.000,00 din/kW	Prijave se neće razmatrati
2.Smanjenje emisije CO₂ u tonama na godišnjem nivou	
Smanjenje ≥ 200 tona	10 bodova
100 ≤ Smanjenje < 200 tona	8 bodova
40 ≤ Smanjenje < 100 tona	6 bodova
Smanjenje < 40 tona	4 boda
3.Efikasnost predviđene topotne pumpe zemlja/voda– koeficijent učinka COP	
COP > 4.5	10 bodova
4 < COP ≤ 4.5	8 bodova

3.5 < COP ≤ 4	6 bodova
3 < COP ≤ 3.5	4 boda
2.5 ≤ COP ≤ 3	2 boda
COP < 2.5	Prijave se neće razmatrati
4.Efikasnost predviđene toplotne pumpe voda/voda– koeficijent učinka COP	
COP > 5.5	10 bodova
5 < COP ≤ 5.5	8 bodova
4.5 < COP ≤ 5	6 bodova
4 < COP ≤ 4.5	4 boda
3 ≤ COP ≤ 4	2 boda
COP < 3	Prijave se neće razmatrati
5.Period otplate investicije	
Period otplate < 4 godina	10 bodova
4 ≤ Period otplate < 6 godina	8 bodova
6 ≤ Period otplate < 8 godina	6 bodova
8 ≤ Period otplate ≤ 10 godina	4 boda
Period otplate > 10 godina	Prijave se neće razmatrati
6.Namena toplotne pumpe	
Za grejanje i hlađenje	10 bodova
Za grejanje	7 bodova
Za pripremu i tople potrošne vode (dodaje se kumulativno)	4 boda
7.Visina traženih sredstava od Sekretarijata po konkursu (BEZ PDV-a)	
Tražena sredstva ≤ 1.000.000,00 din.	10 bodova
1.000.000 < Tražena sredstva ≤ 2.000.000 din.	8 bodova
2.000.000 < Tražena sredstva ≤ 3.000.000 din.	6 bodova
3.000.000 < Tražena sredstva ≤ 4.000.000 din.	4 boda
4.000.000 < Tražena sredstva ≤ 5.000.000 din.	2 boda
Tražena sredstva > 5.000.000 din.	Prijave se neće razmatrati
8.Učešće sopstvenih sredstava podnosioca prijave (BEZ PDV-a)	
Učešće ≥40%	10 bodova
30% ≤ Učešće < 40%	7 bodova
20% ≤ Učešće < 30%	4 boda
Učešće < 20%	Prijave se neće razmatrati
9.Dosadašnje korišćenje sredstava iz budžeta Pokrajinskog sekretarijata u poslednje 3,5 godine (mart 2014.- septembar 2017. godine)	
Nisu korišćena sredstva	10 bodova

Korišćena sredstva < 4.000.000,00 din.	7 bodova
4.000.000,00 ≤ Korišćena sredstva ≤ 10.000.000,00 din.	4 boda
Korišćena sredstva > 10.000.000,00 din.	0 bodova
10. Stepen razvijenosti jedinice lokalne samouprave⁵	
IV grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS ispod 60% republičkog proseka	10 bodova
III grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 60% do 80% republičkog proseka	8 bodova
II grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS u rasponu od 80% do 100% republičkog proseka	6 bodova
I grupa: čiji je stepen razvijenosti JLS je iznad republičkog proseka	4 boda

2.5 Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice

Pokrajinski sekretarijat za obrazovanje, propise, upravu i nacionalne manjine – nacionalne zajednice raspisuje godišnji konkurs za sufinansiranje rekonstrukcije, adaptacije, sanacije i investiciono održavanje objekata ustanova osnovnog, srednjeg obrazovanja i vaspitanja, učeničkog standarda i predškolskih ustanova na teritoriji AP Vojvodine u okviru kojeg se mogu realizovati projekti unapređenja energetske efikasnosti.

Konkurs se raspisuje na iznos sredstava obezbeđenih Pokrajinskom skupštinskom odlukom o budžetu Autonomne pokrajine Vojvodine za 2018. godinu („Službeni list APV”, br. 57/2017, 17/2018 i 29/2018) i to: za sufinansiranje rekonstrukcije, adaptacije, sanacije i investiciono održavanje objekata ustanova osnovnog, srednjeg obrazovanja i vaspitanja, učeničkog standarda i predškolskih ustanova na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine u ukupnom iznosu od 100.000.000,00 dinara (na nivou osnovnog obrazovanja i vaspitanja 70.000.000,00 dinara, na nivou srednjeg obrazovanja i vaspitanja 17.000.000,00 dinara, za ustanove učeničkog standarda 5.000.000,00 dinara i za predškolske ustanove 8.000.000,00 dinara).

Sredstva su namenjena za izvođenje radova rekonstrukcije, adaptacije, sanacije i za investiciono održavanje objekata ustanova osnovnog, srednjeg obrazovanja i vaspitanja, učeničkog standarda i predškolskih ustanova na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine, a za koje rešenje o odobravanju izvođenja radova izdaje organ nadležan za izdavanje građevinske dozvole prema članu 145. stav 1. Zakona o planiranju i izgradnji („Sl.glasnik RS“, br. 72/2009, 81/2009-ispr.,64/2010-odluka US, 24/2011,121/2012, 42/2013- odluka US, 50/2013 – odluka US, 98/2013 – odluka US, 132/2014 i 145/2014).

USLOVI KONKURSA

1. Podnosioci prijave

Podnosioci prijave su:

- škole za osnovno obrazovanje i vaspitanje, škole za srednje obrazovanje i vaspitanje i ustanove učeničkog standarda na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine čiji je osnivač Republika Srbija, AP Vojvodina i jedinica lokalne samouprave;
- jedinice lokalne samouprave (isključivo za potrebe predškolskih ustanova) na teritoriji AP Vojvodine.

2. Kriterijumi raspodele sredstava

Kriterijumi raspodele sredstava po Pravilniku o dodeli budžetskih sredstava za finansiranje i sufinansiranje modernizacije infrastrukture ustanova osnovnog i srednjeg obrazovanja i vaspitanja i učeničkog standarda na teritoriji AP Vojvodine, kao i po Pravilniku o dodeli budžetskih sredstava za finansiranje i sufinansiranje modernizacije infrastrukture predškolskih ustanova na teritoriji AP Vojvodine jesu:

1. značaj realizacije projekta kada je reč o bezbednosti učenika, nastavnika odnosno dece, vaspitača i zaposlenih koji koriste objekte;
2. značaj realizacije projekta za obezbeđivanje kvalitetnih uslova za boravak i izvođenje vaspitno-obrazovnog rada;
3. finansijska opravdanost projekta;
4. održivost projekta;
5. lokalni odnosno regionalni značaj projekta;
6. aktivnosti koje su preduzete s ciljem realizacije projekta;

obezbeđeni izvori sredstava za realizaciju projekta (preko propisanog obaveznog učešća od 30%).

Sekretarijat dodeljuje sredstva za sufinansiranje, sa tim da je učešće ustanove u sufinansiranju radova obavezno sa minimum 30% vrednosti radova.

<http://www.puma.vojvodina.gov.rs>

2.6 Uprava za kapitalna ulaganja Autonomne pokrajine Vojvodine

Uprava za kapitalna ulaganja Autonomne pokrajine Vojvodine raspisuje svake godine JAVNI KONKURS za finansiranje i sufinansiranje projekata u oblasti energetske efikasnosti, i za tu namenu izdvaja sredstva u iznosu od oko 38.000.000,00 dinara (npr. za 2018. god.) za finansiranje i sufinansiranje projekata u oblasti energetske efikasnosti. Sredstva koja se dodeljuju po javnom konkursu namenjena su za finansiranje i sufinansiranje projekata izgradnje, rekonstrukcije, adaptacije i sanacije javne rasvete, rekonstrukcije, sanacije i adaptacije postrojenja za proizvodnju topotne energije u javnoj svojini, rekonstrukcije, sanacije i adaptacije termičkih omotača i termotehničkih sistema u objektima u javnoj svojini i izgradnju postrojenja za korišćenje obnovljivih izvora energije u javnoj svojini na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine.

Pravo učešća na javnom konkursu imaju jedinice lokalne samouprave na teritoriji Autonomne pokrajine Vojvodine.

Podnositelj prijave može da podnese samo jednu (1) prijavu na javni konkurs.

Kriterijumi za ocenu projekata i dodelu sredstava su sledeći:

1. **Stepen opšteg uticaja i značaj projekta** se ocenjuje sa najviše 30 bodova uzimajući u obzir sledeće podkriterijume:
 - **povećanje učešća obnovljivih izvora energije** - ocenjuje se sa najviše 10 bodova;
 - **smanjenje emisije ugljen-dioksida na godišnjem nivou** - ocenjuje se sa najviše 10 bodova;
 - **smanjenje potrebne primarne energije na godišnjem nivou koje se postiže primenom predloženih mera** - ocenjuje se sa najviše 10 bodova.
2. **Opravdanost projekta** se ocenjuje sa najviše 20 bodova uzimajući u obzir sledeće podkriterijume:
 - **stepen sufinansiranja projekta** - ocenjuje se sa najviše 10 bodova;
 - **prost period povraćaja investicije** - ocenjuje se sa najviše 10 bodova.
3. **Stepen održivosti** projekta se ocenjuje sa najviše 20 bodova uzimajući u obzir sledeće podkriterijume:
 - **finansijska održivost** - ocenjuje se sa najviše 10 bodova;
 - **institucionalna održivost** - ocenjuje se sa najviše 10 bodova.
4. **Stepen rizika i izvodljivost projekta** se ocenjuje sa najviše 30 bodova uzimajući u obzir sledeće podkriterijume:
 - **procena rizika** - ocenjuje se sa najviše 15 bodova;
 - **izvodljivost projekta** - ocenjuje se sa najviše 15 bodova.

<https://kapitalaulaganja.vojvodina.gov.rs>

3 Finasiranje mera energetske efikasnosti u jedinicama lokalne samouprave putem bankarskih kredita

Trenutno na bankarstvu tržištu Srbije većina banaka nudi kreditnu podršku lokalnoj samoupravi, u skladu sa regulativom, za finansiranje likvidnosti tekućeg budžetskog deficita dok je vrlo mali broj kredita namenjenih lokalnim samoupravama za finansiranje energetske efikasnosti.

Uslovi za zaduživanje jedinica lokalne samouprave

Uslovi pod kojima se odobravaju krediti lokalnoj samoupravi razmatraju se pojedinačno, zavisno od mogućnosti korišćenja izvora finansiranja i samih zahteva lokalne samouprave.

Za zaduživanje neophodno je sledeće:

- Mišljenje (saglasnost) Uprave za javni dug kao posebnog organa uprave u sastavu Ministarstva finansija, za svako konkretno planirano zaduživanje;
- Odluka Skupštine opštine kojom se odlučuje o zaduživanju u zavisnosti od toga da li se zadužuje opština, grad ili AP Vojvodina (za zaduživanje opština koje pripadaju teritoriji grada Beograda neophodna je i saglasnost gradonačelnika Beograda);
- Sprovedeni postupak javne nabavke u skladu sa Zakonom o javnim nabavkama.

Šta Zakon o javnom dugu propisuje u slučaju ovakvog zaduživanja?

Zakon o javnom dugu u slučaju ovakvog zaduživanja propisuje sledeća pravila:

- -ukupan iznos zaduživanja (kredita) mora biti vraćen pre kraja budžetske godine u kojoj je zaduživanje dogovoreno;
- -zaduživanje se ne može refinansirati ili preneti u narednu budžetsku godinu;
- -u toku budžetske godine zaduživanje za finansiranje deficitu tekuće likvidnosti ne sme preći 5% ukupno ostvarenih prihoda budžeta lokalne vlasti u prethodnoj godini.

Koliki može biti iznos dugoročnog zaduživanja?

Iznos neizmirenog dugoročnog zaduživanja ne može biti veći od 15% ukupno ostvarenih tekućih prihoda budžeta lokalne vlasti u prethodnoj godini;

Izuzetno, kod dugoročnih zaduživanja čiji je rok otplate najmanje 5 godina, iznos glavnice i kamate koji dospeva u svakoj godini na sva neizmirena dugoročna zaduživanja može biti veći od 15%, ako dve trećine tekućeg suficita u odnosu na ukupno ostvarene tekuće prihode čine udeo veći od 15%.

Na šta je usmerena ova vrsta kreditiranja?

Dugoročno kreditiranje je usmereno na aktivnosti poput rekonstrukcije komunalne infrastrukture, kao i poboljšanje energetske efikasnosti, rekonstrukcije/izgradnje energetskih objekata u lokalnoj samupravi (toplane, centri za reciklažu i dr.); za rekonstrukciju obrazovnih, sportskih i kulturnih objekata od opšteg interesa (škole, vrtići, sportski objekti, zdravstvene ustanove i sl.), kao i u svrhe nabavke specijalnih vozila i mašina za obavljanje komunalne delatnosti (gradski i prigradski prevoz, čišćenje ulica i održavanje).

Rok otplate može biti od jedne do deset godina uz grace period do 36 meseci. Primer Sberbank.

https://www.sberbank.rs/privreda/javni-sektor/finansiranje_lokalnih_samouprava/finansiranje-lokalnih-samouprava

3.1 Banke koje nude kredite za energetsku efikasnost lokalnim samoupravama, javnim preduzećima

- Komercijala banka A.D. Beograd
- Procredit banka
- Sberbank

3.1.1 Komercijala banka A.D. Beograd

KREDITI EBRD ZA ENERGETSKU EFIKASNOST (EBRD WEBSEF)

KORISNICI KREDITA	- mala, srednja i velika preduzeća
NAMENA KREDITA	-finansiranje kvalifikovanih investicionih projekata koji doprinose poboljšanju energetskih performansi (adaptacija, rekonstrukcija, i zamena postojeće opreme), investicije u obnovljivu energiju, unapređenje energetske efikasnosti komercijalnih, administrativnih i stambenih objekata u privatnom vlasništvu
IZNOS KREDITA	-u zavisnosti od kreditne sposobnosti klijenata, max do EUR 2.000.000,00
KAMATNA STOPA	U zavisnosti od veličine klijenta, stepena saradnje sa Bankom, ocene finansijske situacije klijenta, kao i sredstava obezbeđenja
VALUTA	-EUR u dinarskoj protivvrednosti i EUR*
ROK OTPLATE KREDITA	-od 13 do 60 meseci od datuma puštanja kredita u tečaj
GRACE PERIOD	-do 12 meseci u zavisnosti od potrebe klijenta, u skladu sa odlukom Banke
OTPLATA KREDITA	-u mesečnim/tromesečnim/polugodišnjim ratama

<http://www.kombank.com/krediti-ebrd-za-energetsku-efikasnost-ebrd-websef>

KREDITNA LINIJA VLADE REPUBLIKE ITALIJE	
KORISNICI KREDITA	Mikro preduzeća i preduzetnici* (manje od 10 zaposlenih sa neto godišnjim prihodom do 2 mio EUR); Mala i srednja preduzeća* (manje od 250 zaposlenih sa neto godišnjim prihodom do 50 mio EUR); Lokalna javna komunalna preduzeća.

NAMENA KREDITA	Finansiranje nabavke opreme, tehnologije, usluga, rezervnih delova i industrijskih licenci <i>italijanskog porekla i od italijanskih dobavljača/isporučilaca;</i>
IZNOS KREDITA	<p>U skladu sa kreditnom sposobnošću,</p> <p>Mikro preduzeća i preduzetnici: min EUR 5.000,00 a max EUR 1.000.000,00;</p> <p>Mala i srednja preduzeća: min EUR 50.000,00 a max EUR 1.000.000,00;</p> <p>Lokalna JKP: min EUR 150.000,00 a max EUR 2.000.000,00.</p>
VALUTA	EUR
EFEKTIVNA KAMATNA STOPA	EKS 4,35% na godišnjem nivou
ROK OTPLATE KREDITA	Do 8 godina (uključujući grace period)
GRACE PERIOD	Do 2 godine
OTPLATA KREDITA	Polugodišnje
NAPOMENE	<p>Minimalno 70% iznosa kredita treba biti iskorišćeno za nabavku dobara i usluga <i>italijanskog porekla i od italijanskih dobavljača/isporučilaca</i></p> <p>Maksimalno 30% iznosa kredita može biti iskorišćeno za finansiranje pratećih troškova i/ili obrtnih sredstava u zemlji gde dobavljači odnosno izvođači radova mogu biti preduzeća iz Republike Srbije.</p> <p><i>Sredstvima kredita se ne mogu finansirati:</i> troškovi poreza, carina i PDV-a koji se plaćaju u zemlji, trgovine, lizinga, osiguravajućih društava i finansijskih institucija, aktivnosti u oblasti zabave, kocke i nepokretne imovine, industrija oružja i municije, industrija duvana i trgovine duvanom i proizvodnja alkohola.</p>

<http://www.kombank.com/krediti-iz-kreditne-linije-vlade-republike-italije>

3.1.2 Procredit banka

Tehnologije koje se mogu finansirati putem kredita za zeleno finansiranje:

- Energetski efikasne proizvodne mašine
- Izolacija objekata i stolarija
- Oprema za grejanje i hlađenje (kotlovi, topotne pumpe, sistemi za klimatizaciju...)
- Osvetljenje objekta
- Opšte tehnologije (elektro-motori, pumpe, frekventni regulatori...)

- Tehnologije koje koriste obnovljive izvore energije (solarni sistemi, kotlovi na biomasu...)
- Transport (građevinske mašine, komercijalna i putnička vozila)
- Energetski efikasna poljoprivredna mehanizacija (kombajni, traktori i ostale samohodne mašine)
- Nestandardne tehnologije (čileri, kancelarijska i ostala oprema)
- Organska proizvodnja
- Upravljanje otpadom i sl.

ProCredit banka u svojoj ponudi za privredu ima dve linije kredita za energetsку efikasnost:

Standardna EE kreditna linija

Projekti koji postižu minimalnu uštedu u potrošnji energije (ili emisije CO₂) od 20%

Minimalan iznos kredita 15.000 EUR

Rok otplate od 24 do 84 meseca meseci

<http://www.procreditbank.rs/strana/4111/krediti-za-unapredjenje-energetske-efikasnosti>

3.2 Banke koje nude kredite za energetsku efikasnost za fizička i pravna lica

Banke koje nude kredite za energetsku efikasnost za fizička i pravna lica:

- Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka AD Beograd
- Banca Intesa akcionarsko društvo Beograd
- Erste bank A.D. Novi Sad
- Halkbank akcionarsko društvo Beograd

3.2.1 Agroindustrijsko komercijalna banka AIK banka AD Beograd

KREDIT ZA FINANSIRANJE ENERGETSKI EFIKASNE OPREME I OPREME NEOPHODNE ZA KORIŠĆENJE OBNOVLJIVIH IZVORA ENERGIJE SA GARANCIJOM GARANCIJSKOG FONDA AP VOJVODINE

Minimalno potrebni uslovi	Privredno društvo (mikro, malo ili srednje) ili preduzetnik, sa poslovnim sedištem na teritoriji AP Vojvodina, koje ispunjava uslove konkursa za odobravanje garancije za obezbeđenje dugoročnih kredita za kupovinu energetski efikasne opreme i opreme neophodne za korišćenje obnovljivih izvora energije; Podržani projekat mora biti realizovan na teritoriji AP Vojvodina ; Poslednja dva pozitivna finansijska izveštaja ; Ukupan godišnji prihod preduzeća ili preduzetnika do 1 milion EUR Posluje najmanje 3 godine ili pripada grupi povezanih pravnih lica koje poslju više od 3 godine, a zahtev podnosi samo jedno od pravnih lica koje se, prema pozitivnim pravnim propisima, smatra povezanim pravnim licem ; Nema dospelih, a ne izmirenih obaveza prema Banci i Fondu ;
----------------------------------	---

	U poslednjih 12 meseci maksimum 30 dana blokade tekućeg računa ukupno Uredna kreditna istorija (da u poslednjih 12 meseci klijent nema prijavljenu aktivnu ili istorijsku docnju u bankama dužu od 60 dana)
Namena	Namena kredita je kupovina energetski efiksne opreme i opreme neophodne za korišćenje obnovljivih izvora energije. Kredit se odobrava na osnovu predračun ili profakture o namenskom korišćenju sredstava, a u skladu sa pravilima Konkursa
Iznos kredita	od 5.000 do 250.000 EUR
Učešće/depozit	opciono, do maksimalno 20% od iznosa kredita
Valuta	RSD sa valutnom klauzulom
Rok otplate	do 60 meseci
Način otplate kredita	Otplata kredita se vrši u mesečnim anuitetima.
Grejs period	Grejs period do 12 meseci (koji je uključen u ukupni period otplate kredita). Banka u grejs periodu, počev od dana puštanja kredita u tečaj, obračunava kamatu i naplaćuje u toku grejs perioda.
Instrumenti obezbeđenja	Neopoziva, bezuslovna garancija plativa na prvi poziv izdata od strane Garancijskog fonda AP Vojvodine koja pokriva 80% potraživanja AIK Banke (glavni dug uvećan za ugovorenu kamatu i u slučaju docnje zateznu kamatu na iznos duga od dana dospelosti do dana izmirenja obaveze po stopi utvrđenoj Zakonom o zateznoj kamati, i 2 blanko sopstvene menice korisnika kredita sa klauzulom "bez protesta" i meničnim ovlašćenjima sudužništvo povezanih lica, Hipoteka I reda na poljoprivrednom zemljištu bez tereta, za nepokriveni iznos kredita Garancijom Garancijskog fonda APV, u odnosu minimalno 1:1,3 na odobreni iznos kredita (glavnica kredita), u srazmeri od 20% u korist Banke (glavni dug), a 80% u korist Fonda (glavni dug uvećan za redovnu i eventualnu zateznu kamatu i naknadu za izdavanje garancije), ili Hipoteka I reda na stambeno poslovnom objektu bez tereta, za nepokriveni iznos kredita Garancijom Garancijskog fonda APV, u odnosu minimalno 1:1,5 na odobreni iznos kredita (glavnica kredita), u srazmeri od 20% u korist Banke (glavni dug), a 80% u korist Fonda (glavni dug uvećan za redovnu i eventualnu zateznu kamatu i naknadu za izdavanje garancije). Ostale vrste obezbeđenja (po proceni Banke u zavisnosti od kreditne sposobnosti klijenta, iznosa kredita i ročnosti)

<https://www.aikbanka.rs/privreda-i-finansijske-institucije/mala-privreda/investicioni-kredit/kredit-za-energetski-efikasnu-opremu-i-opremu-za-koriscenje-obnovljivih-izvora-energije-sa-garancijom-gf-ap-vojvodine>

3.2.2 Banca Intesa akcionarsko društvo Beograd

Korisnici kreditne linije

Korisnici mogu biti mala i srednja preduzeća definisana prema Kriterijumima Kfw, pod kojima se podrazumevaju privatna preduzeća koja imaju bilansnu sumu manju od 20 miliona EUR (i na konsolidovanom osnovu) po poslednjem kvartalnom finansijskom izveštaju koji prethodi realizaciji kredita.

Namena sredstava kreditne linije

Sredstva kreditne linije se mogu koristiti za:

- Kupovinu, rekonstrukciju ili proširenje osnovnih sredstava (zgrade, oprema, mašine) koji za cilj imaju povećanje energetske efikasnosti preduzeća / korišćenje obnovljivih izvora energije u okviru preduzeća,
- Finansiranje obrtnog kapitala neophodnog za realizaciju investicionog projekta,

- Nematerijalna ulaganja (know-how, intelektualna svojina).

Mogu se finansirati isključivo novi projekti.

Projekat će biti prihvatljiv samo ako dovodi do smanjenja potrošnje energije od minimalno 20% ili do smanjenja emisije CO₂ od minimalno 20%.

Analiza uticaja investicije koja će obuhvatati poređenje utroška energije / emisije CO₂ pre i posle primenjenih mera će biti obavljena od strane Banke i konsultanta / tehničke pomoći obezbeđenog od strane Kfw koji će biti nadležan i za ocenu prihvatljivosti projekata.

Uslovi kreditiranja:

- Maksimalan iznos kredita: EUR 1.000.000
- rok kredita: do 8 godina
- grace period: do 2 godine
- fiksna kamatna stopa

<http://www.bancaintesa.rs/kreditni-poslovi/kreditni-poslovi/kfw-kreditna-linija-za-energetsku-efikasnost-i-obnovljive-izvore-energije.1255.html>

3.2.3 Erste bank A.D. Novi Sad

Uz pomoć Erste kredita za energetsku efikasnost uz podršku EBRD i GEFF, moguće je iskoristiti finansijski podsticaj (bespovratnu pomoć koju isplaćuje Evropska banka za obnovu i razvoj - EBRD uz podršku EU) u iznosu od 15% do 20% od iznosa investicije:

- 15% ako kupite jedan ili više proizvoda iz iste kategorije (npr. prozore ili vrata)
 - 20% ako kupite dva ili više proizvoda iz različitih kategorija (npr. prozore i materijal za izolaciju spoljnih zidova)
-
- Tehnološki selektor je katalog unapred odobrenih energetski efikasnih tehnologija koje poseduju sertifikat energetske efikasnosti
 - Tehnološki selektor (katalog proizvoda) će kontinuirano biti ažuriran novim proizvodima i proizvođačima energetski efikasne opreme i materijala
 - Maksimalan period otplate kredita je 96 meseci, a za postojeće klijente Erste Banke je 120 meseci
 - Maksimalan iznos kredita 3.000.000 RSD

Kreditna linija Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD), Green Economy Financing Facility (GEFF) na Zapadnom Balkanu, podržana je sredstvima Evropske unije za finansiranje podsticaja ulaganjima zajmoprimaca, kao i sredstvima drugih donatora, Saveznog ministarstva finansija Republike Austrije i Investicionog okvira za

Zapadni Balkan, za finansiranje programa tehničke saradnje u okviru ove kreditne linije i realizovan u saradnji sa Sekretarijatom Energetske zajednice.

<https://www.erstebank.rs/sr/Stanovnistvo/Krediti/kredit-za-energetsku-efikasnost-iz-ebrd-linije>

3.2.4 Halkbank akcionarsko društvo Beograd

Halkbank vam nudi kredite za uštedu energije koji su namenjeni svima vama koji brinete o svojim troškovima, a u isto vreme želite da poboljšate kvalitet svog života. Ovi krediti služe za finansiranje nabavke opreme, kao i za izvođenje radova kojima se unapređuje energetska efikasnost.

Ovim kreditima možete da finansirate:

- revitalizaciju grejne mreže
- izolaciju stambenih prostora
- unapređenje i zamenu prozorskih sistema
- instalaciju pametnih energetskih sistema
- kupovinu toplovnih pumpi i sl

Krediti se odobravaju:

- Sa periodom otplate do 84 meseca
- Sa fiksnom kamatnom stopom

Sa valutnom klauzulom

Iznos	U zavisnosti od kreditne sposobnosti
Valuta kredita	Dinarski kredit indeksiran u EUR
Rok u mesecima	Do 84
Učešće	Minimum 30% od iznosa profakture/fakture
Nominalna kamatna stopa (godišnja)	5,70% + 6m Euribor
Naknada za obradu i realizaciju kreditnog zahteva	1,50% od iznosa kredita, jednokratno
Način otplate kredita	Jednaki mesečni anuiteti
Obezbeđenje	U zavisnosti od stepena kreditne zaduženosti

<http://www.halkbank.rs/krediti-za-u-tedu-energije-sa-valutnom-klauzulom.npx>

Aranžmanski kredit

Iznos kredita	Zavisi od kreditne sposobnosti korisnika kredita
Valuta kredita	Dinarski kredit indeksiran u EUR
Kriterijum za indeksiranje	EUR- srednji kurs NBS
Rok otplate	Do 84 meseca
Učešće	Minimum 30,00% vrednosti profakture/fakture
Nominalna kamatna stopa (fiksna, na godišnjem nivou)	4,00% - 6,50% godišnje
Naknada za obradu i realizaciju kreditnog zahteva	1,00% jednokratno
Način otplate kredita	Jednaki mesečni anuiteti
Obezbeđenje	U zavisnosti od stepena kreditne zaduženosti

<http://www.halkbank.rs/krediti-za-u-tedu-energije-aran-manski.npx>